

በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ክልል ምክር ቤት

የልሳነ ሕግ ጋዜጣ

LISSANE HIG GAZETA

Of the Council of the Benishangul Gumuz Regional State

በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት

በክልል ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

Issued Under the Auspice of the Council of
Benishangul Gumuz Regional State

14ኛ ዓመት ቁጥር 75
አሰላ መስከረም 2000

14th Year No.75
Assosa.....September, 2008

ማውጫ
አዋጅ ቁጥር 75/2000 ዓ.ም

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የጤና አገልግሎት አሰጣጥና አስተዳደር አዋጅ

የክልሉ ጤና አገልግሎት አሰጣጥ ደረጃውን የጠበቀና በሥርዓት የሚመራ እንዲሆን ለማስቻል በተለያዩ ደረጃዎች የሚገኙ የጤና ተቋማት አንድ ወጥ በሆነ የአመራር፣ የአሠራር የክትትልና የቁጥጥር አግባብ እንዲመሩ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በየደረጃው የሚገኙ የጤና ተቋማት ለሕብረተሰቡ የሚሰጡትን አገልግሎት ጥራት በማሻሻል ስለነባርም ሆነ በየጊዜው እንደ አዲስ ስለሚከሰቱ በሽታዎች ተገቢውን ቅድመ ጥንቃቄ ከማድረግና አፋጣኝ ምላሽ ከመስጠት ባሻገር በመከላከል ላይ የተመሠረተውን የጤና አገልግሎት ለማጠናከርና በሕክምና አገልግሎቶች እንዲደገፍ ለማድረግ ይቻላቸው ዘንድ በአግባቡ ማደራጀት፣ የመረጃ አቅማቸውን ማጎልበትና የሥራ አመራር ብቃታቸውን አሳድጎ ለአገልግሎቱ መስፋፋት ተጨማሪ የገቢ ምንጭ ማግኘት የሚችሉበትን ምቹ ሁኔታ መፍጠር በማስጠበቅ፤

Content
Proclamation No. 75/2008
The Benishangul Gumuz Regional State Health Service Provision and Administration Proclamation
Proclamation No. 75 /2000E.C
The Benishangul/Gumuz Regional State Health Service Provision and Administration Proclamation

WHEREAS, it has become necessary to make health institutions at different levels be led under a uniform management, working procedure, follow up and monitoring mechanisms with a view to enabling the provision of health services in the Regional State to be up to its standard and administered with systems;

WHEREAS, apart from having made appropriate precaution and rapid responses to existing and new outbreak of diseases by improving the quality of health services delivered to the public by health institutions found at all levels, it is thus necessary to create conducive conditions in which such institutions are capable of obtaining additional sources of revenue for the expansion of health services by properly organizing them and developing their information capacity as well as managerial efficiency with a view to strengthening preventive based health services policy and to supporting same with medical services thereof;

የቤኒሻንጉል ጉምዝ ግልጽ ምክርቤት በተሻሻለው የክልሉ ሕገ-መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3 (3.1) ድንጋጌ ሥር በተሰጠው ስልጣን መሠረት ይህንን አዋጅ አውጥቷል።

**ክፍል አንድ
ጠቅላላ**

1. አጭር ርዕስ

ጁህ“የቤኒሻንጉል/ጉምዝ ክልላዊ መንግሥት የጤና አገልግሎት አሰጣጥና አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 75/2000 ዓ/ም” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

1. “የጤና አገልግሎት” ማለት የበሽታ መከላከልንና ቁጥጥርን፣ የጤና ማጎልበት ሥራን፣ የተላላፊ በሽታዎች ቅኝትን፣ የአካል፣ የላብራቶሪ፣ የራጅና ሌሎች ጤና ነክ ምርመራዎችን፣ የፈውስ ሕክምናን፣ የስነ-ልቦናና የአካላዊ ተሃድሶ ጤና አጠባበቅ ትምህርቶችን ያጠቃልላል።
2. “ንፃ ሕክምና” ማለት ይህንን አዋጅ ተከትሎ በሚወጣ ደንብ በሚወሰነው መሠረት ወጪው አግባብ ባለው የመንግሥት አካል እና/ወይም በሌላ ሰነድ ወገን ተሸፍኖ የመክፈል አቅም ለሌላቸው ዜጎች በነፃ የሚሰጥ የጤና አገልግሎት ነው።
3. “ክፍያ የማይጠየቅበት የጤና አገልግሎት” ማለት የክልሉን ነዋሪ ሕብረተሰብ የጤና አጠባበቅ ልምድ ከማሳደግ አንጻር በሕዝብ ጤና አጠባበቅ ረገድ ጉልህ ጠቀሜታ ያላቸውን የጤና አገልግሎቶች ከመስጠት ጋር በተያያዘ ለሁሉም የሕረተሰብ ክፍሎች ጸለክፍያ የሚሰጥ አገልግሎት ነው።
4. “የመንግሥት ጤና ተቋም” ማለት በክልሉ መንግሥት ባለቤትነት ሥር የሚተዳደር ማናቸውም ሆስፒታል፣ ጤና ጣቢያ ወይም ጤና ኬላ ነው።

NOW, THEREFORE, the Council of the Benishangul/Gumuz Regional State, in accordance with the powers vested in it under the provision of Article 49 sub Article 3 (3.1) of the Revised Constitution of the National Regiona, hereby issues this proclamation

**Part One
General**

1. Short Title

This Proclamation may be cited as “The Benishagul Gumuz Regional State Health Services Delivery and Administration Proclamation No. 75/2008.”

2. Definitions

In this proclamation, unless the context requires otherwise:

1. “Health Service” includes prevention and control of diseases, health development activities, monitoring of contagious diseases, physical, laboratory, x-ray and other health related examinations and curative treatment, psychological as well as physical rehabilitation health care education
2. “Free Waiver” means provision of health services free of charge to people who cannot afford to pay because of low income, and, thus, whose cost is covered by an appropriate public body and/or third party pursuant to a regulation issued subsequent to this proclamation.
3. “Exempted Health Services” means health services provided free of charge to residents of the Region due to the relation to the delivery of major important health services respective of promoting health care practice of residents in the Region.
4. “Public Health Institution” means any hospital, health center or health post administered under the ownership of the Regional State.

5. “ገቢ” ማለት የጤና ተቋማት ከሚሰጣቸው ማናቸውም የጤና አገልግሎቶችና ከሚያካሂዱት የመድሃኒትም ሆነ ሌሎች ዕቃዎች ሽያጭ የሚሰበስቡት ገቢና በዓይነትም ሆነ በጥሬ ገንዘብ የሚያገኙት እርዳታ ነው።
6. “፱ና መድን” ማለት የጤና አገልግሎት ተጠቃሚዎችን ወጪ ለመሸፈን የሚሰጥ ዋስትና ነው።
7. “ቢሮ” ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት ጤና ጥበቃ ቢሮ ነው።
8. “ወረርሽኝ” ማለት በዓለም አቀፍ ደረጃ ከተወሰነው መስፈርት ጣሪያ ባለፈ አካሄድን በአንድ የበሽታ አይነት የተጠቁ ሰዎች ቁጥራቸው በዝቶ የሚታይበት ክስተት ነው።
9. “የመጣሻ ክፍያ” ማለት አንድ ሰው በመሠረታዊ ጤና አገልግሎት ተቋም ሊጸብኘው የሚችለውንና የሚገባውን አገልግሎት ደረጃው ከዚህ በላይ በሆነ ተቋም ለማግኘት ሲጠይቅ እንዲከፈል የሚጠየቀው ተጨማሪ ክፍያ ነው።
10. “የአስቸኳይ ጊዜ የጤና አገልግሎት” ማለት በተፈጥሮና በሰው ስራሽ ክስተቶች ምክንያት ሕዝብ ለተላላፊ በሽታዎች ሲጋለጥ የሚሰጥ የጤና አገልግሎት ነው።
11. “ወጪን የሚሸፍን አካል” ማለት የመክፈል አቅም ለሌላቸው የጎብረተሰብ ክፍሎች የሚወጣውን የጤና አገልግሎት ወጪ በጀት በቅድሚያ ይዞ ለመሸፈን የሚስማማ ማናቸውም አካል ነው።
12. “የግል የጤና ተቋም” ማለት በጤናው ዘርፍ ከመንግሥት መዋቅር ውጭ በግልና መንግሥታዊ ባልሆኑ ድርጅቶች አማካኝነት የጤና አገልግሎት እንዲሰጡ የተፈቀደላቸውን ድርጅቶች የሚያጠቃልል ነው።
13. “የግል ሕክምና መስጫ ክፍል” ማለት ከመደበኛው የሕክምና መስጫ ክፍል ውጪ የሆሰፒታሉ አንድ አካል ሆኖ የሚቋቋም ለተመላላሽ ወይም ተኝተው ለሚታከሙ በሽተኞች የሕክምና አገልግሎት የሚሰጥበት ክፍል ነው።

5. “Revenue” means all revenues, which health institutions collect from the rendering of any health services, sales of drug as well as other goods, and donations they obtain in cash or in kind.
6. “Health Insurance” means insurance given to cover expenses of health service beneficiaries.
7. “Bureau” means the Benishangul/Gumuz Regional State Health Bureau
8. “Epidemic” means a phenomenon where excess numbers of people are affected by a certain type of outbreak of diseases exceeding to the ceiling of the internationally set criteria.
9. “Bypass Fee” means additional fee which a person is required to pay when he/she requests to get health services directly coming to higher level health institutions without following the referral system, though possible to obtain such services at primary health centers.
10. “Emergency Health Service” means provision of health services when the public is vulnerable to contagious diseases due to natural or man-made phenomena.
11. “Health Service Expense Financing Body” means any administrative body which appropriates budget before hand and enters into agreements to cover medical expenditure of those sections of the society who cannot afford to pay.
12. “Private Health Institution” means private and non-governmental health institutions licensed to render health services other than the government structure in the health sector.
13. “Private Wing” means a unit established within a hospital setting outside the general ward, providing inpatient or outpatient health services.

14. “የቅብብሎሽ ሥርዓት” ማለት ከጤና ኬላ እስከ ልዩ ሆስፒታል ባለው የጤና ተቋማት አደረጃጀት ውስጥ በየደረጃው ለበሽተኞች የሚሰጠው የሕክምናና የጤና አጠባበቅ አገልግሎት ከአቅም በላይ ሆኖ ሲገኝ ለተሻለ አገልግሎት ከፍ ወዳሉት ተቋማት የማስተላለፍና የመቀበል አሰራር ነው።

15. “ድንገተኛ” ማለት እንደ እራስ መሣት፣ የማያቋርጥ የደም መፍሰስ፣ የእሣት መቃጠል፣ በተለያዩ አራዊት መጠቃትና በመሳሰሉት አደጋዎች ምክንያት ቅጽቤታዊ እርዳታ የሚያሻው ያልተጠበቀና የከፋ የጤና መታወክ ነው።

16. “ቤተሰብ” ማለት ባል፣ ሚስት፣ እናት፣ አባት፣ ልጅ፣ ወንድም፣ እህት፣ እና በሕግ የታወቀ አሳዳጊን የሚያካትት ሲሆን በዚህ ተቋም ውስጥ የሚተዳደሩ ሌሎች አባላትን ይጨምራል።

17. “ሴው” ማለት ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

3. ዓላማዎች

አዋጁ የሚከተሉት አላማዎች ይኖሩታል።

1. በሽታዎችን በመከላከልና በመሠረተ ጤና አገልግሎት መስፋፋት ላይ ያተኮረውን የሀገሪቱን የጤና ፖሊሲ በክልሉ ውስጥ በአግባቡ ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስችል የሕግ ማዕቀፍ ማደራጀት፤
2. የጤና አገልግሎቱን ለሕብረተሰቡ በዘላቂነት መስጠት ይቻል ዘንድ የጤናው ዘርፍ በቂ ሀብት የሚያገኝበትን ምቹ ሁኔታ መፍጠር፤
3. የአገልግሎቱን ሽፋን ለማሳደግና ጥራቱን ለመጠበቅ ይቻል ዘንድ የመንግሥትም ሆኑ የግሉ ሴክተር ጤና ተቋማት መንግሥታዊ ካልሆኑ ድርጅቶችና ከሕብረተሰቡ ጋር ተቀናጅተው የሚሰሩበትን ሁኔታ ማመቻቸት።

14. “Referral System” means a working procedure by which patients are referred and admitted to higher health institutions for better health services whenever the medical treatment and health care services being given to them within all levels of the organizational structure of health institutions ranging from health posts to specialized hospitals are beyond capacity.

15. “Accidental” means unexpected and extreme health abnormalities like unconsciousness, continuous bleeding, burns and bite by different animals and due to such accidents urgent medical support is required thereof.

16. “Family” means husband, wife, mother, father, children, brother, sister, or legally recognized guardian and includes other members managed under this institution

17. “Person” means any physical or juridical person.

3. Objectives

The proclamation shall have the following objectives:

1. Organize a legal framework that enables to properly implement the prevention of disease and expansion of primary health services health policy of the country in the Region;
2. Create favorable conditions for the health sector to mobilize enough resources so that it can provide sustainable health services to the public;
3. Facilitate an enabling environment where public as well as private sector health institutions work in integration with non-governmental organizations and the community with a view to promoting the health service coverage and maintain its quality.

4. የጤና አገልግሎት አሰጣጥ መርሆዎች

1. የጤና ተቋማት የሚሰጡት ማናቸውም የጤና አገልግሎት ተመጣጣኝ ክፍያ የሚጠየቅበት ይሆናል። የአገልግሎቱ አይነትና የክፍያው መጠን በቢሮው ተጠንቶ በደንብ ይወሰናል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ስር የተደነገገው ቢኖርም ማናቸውም ሰው የሚከፈለው በማጣቱ ምክንያት ከመንግሥት ጤና ተቋማት የጤና አገልግሎት ከማግኘት አይከለከልም።
3. አግባብ ያላቸው የመንግሥት አካላት በሚሰጡት የነጻ የሕክምና ማስረጃ መሠረት ማንኛውም ሰው ነፃ የሕክምና አገልግሎት ሊያገኝ ይችላል፤ ዝርዝሩ በደንብ ይወሰናል።
4. የጤና ተቋማት በዕቅድ ዝግጅትና በጤና አገልግሎት አሰጣጥ ጉዳይ የሕብረተሰቡን ተሳትፎ ማረጋገጥ አለባቸው።
5. የመንግሥት የጤና ተቋማት አሠራር በሀብት አጠቃቀም ረገድ ወጭ ቆጣቢ፣ ግልጽነትንና ተጠያቂነትን የተላበሰ እንዲሁም ውጤትን የሚያስመዘግብ መሆን አለበት።
6. ማንኛውም ሰውና ተቋም ቅድመ ክፍያ ሳይጠይቅ ድንገተኛ የጤና አገልግሎት የመስጠት ግዴታ አለበት።

ክፍል ሁለት
የጤና አገልግሎት አሰጣጥ

5. የሕዝብ ጤና አጠባበቅ

የሕዝብ ጤና አጠባበቅ፣ የአካባቢ ደህንነት፣ የምግብና የመጠጥ ውሃ ንጽሕና፣ የቆሻሻ አያያዝና አወጋገድ፣ የተላላፊ በሽታዎች ክትትልና ቁጥጥር፣ የሥራ ነክ ጤና አጠባበቅ፣ በጤና ላይ ጉዳት ሊያስከትሉ የሚችሉ መሣሪያዎች አጠቃቀም እና ተያያዥነት ያላቸው ተግባራት አፈጻጸም የሚመራው ስለነዚህ ጉዳዮች በተለይ በወጣው የሃይጅንና የአካባቢ ጤና አጠባበቅ ደንብ መሠረት ይሆናል።

4. Principles of Medical Service Provision

1. An equitable fee shall be charged to any health service rendered by health institutions. Types of services and the corresponding amount of fees shall be studied by the Bureau and determined by a regulation thereon.
2. Notwithstanding the provisions of sub-Article 1 hereof, no person shall be denied of medical services in public health institutions upon reasons of his not being able to pay;
3. Any person who obtains fee waiver certificate from relevant government bodies may be entitled to medical services free of charge. Particulars shall be determined by a regulation.
4. Health institutions shall ensure the participation of the public in planning and implementation of health service delivery.
5. The operational system of public health institutions shall be cost effective, transparent and held accountable with regard to resource utilization and it shall attain results as well.
6. Any health institution shall be duty bound to provide emergency health services without requesting advance payment.

Part Two
Health Services Delivery

5. Public Health Care

Public health care, environmental sanitation, food and drinking water sanitation, proper waste disposal, follow up and control of communicable diseases, work related health care, operation of machineries that can cause accident on health and the implementation of other related activities shall be managed pursuant to hygiene and environmental sanitation regulation issued in particular for such matters.

6. የእናቶችና ሕጻናት ጤንነት

1. እናቶች ከእርግዝና በፊትና በእርግዝና ወቅት እንዲሁም በወሊድ እና ድጎረ ወሊድ ጊዜያት የጤና አገልግሎት እንዲያገኙና ጤናቸው እንዲጠበቅ ቢሮው ሁኔታዎችን ያመቻቻል።
2. ቢሮው የሕጻናትን ጤንነትና ዕድገት ለማረጋገጥ በየዕድሜ ደረጃቸው ሚዲያዎችን የጤና ችግሮች በመለየት አስፈላጊውን የጤና አገልግሎት የሚያገኙበትን ምቹ ሁኔታ ይፈጥራል።
3. የሕጻናትን ገዳይ በሽታዎች ለመቆጣጠር ለሁሉም ሕጻናት ክትባት በነጻ እንዲሰጥ ያደርጋል።
4. የእናቶችና የሕጻናት ጤና አገልግሎትን በሚመለከት ዝርዝር በደንብ ይወሰናል።

7. የአካል ክፍልን ወይም ደምን ስለመለብስ

1. ማንኛውም ሰው በ1952ቱ ዓ.ም የፍትሃ ብሄር ሕግና በዚህ አዋጅ መሠረት በሕይወት ሣለም ሆነ ከሞተ በኋላ የአካሉን ክፍል ወይም ደምን ለሕክምና አገልግሎት እንዲውል በሙሉ ፍላጎት መለገስ ይችላል። አስቀድሞ ፈቃዱን ሳይሰጥ ከሞተ ከማንኛውም ሰው አስክራን ማናቸውንም የአካል ክፍል ለሕክምና አገልግሎት መውሰድ የሚቻለው የማቹ ቤተሰቦች ስለጉዳዩ ተጽቅቶ በሁሉ ሲሰማሙ ብቻ ይሆናል።
2. ዝርዝር አፈጻጸሙ በደንብ ይወሰናል።

8. የአስከሬን ምርመራ ስለማድረግና የሞት ማስረጃ ስለመስጠት

1. ለሕክምናና ለሕግ ጉዳዮች የማችን የሞት መንስኤ ለመለየት ወይም ለማረጋገጥ ሲባል የአስከሬን ምርመራ ማድረግ ይቻላል።
2. ለሞተ ሰው የሞቱን መንስኤ በሚመለከት አግባብ ባለው ማንኛውም አካል ሲጠይቅ የጤና ተቋማት መርምረው ተገቢውን የጽሁፍ ማስረጃ የመስጠት ግዴታ አለባቸው።

6. Maternal and Child Health Care

1. The Bureau shall facilitate conditions by which mothers get health services before and during pregnancy as well as delivery and postnatal periods.
2. The Bureau shall create conducive conditions where health problems that children face relating to their age level are identified and thereby provided with the necessary health services to ensure their healthiness and growth.
3. There shall be provision of free immunization for all children to control child killer diseases.
4. Particulars pertaining to maternal and child health services provision shall be determined by a regulation.

7. Donation of Body Parts or Blood

1. Any person, according to the Civil Code of 1960 and this proclamation, when alive or after death may donate part of his/her body or blood for medical treatment purposes. Extraction of body parts for medical treatment purposes from a dead person, who died without giving his consent, is possible only when the family of the dead agrees in writing thereof.
2. Detail implementation of same shall be determined by a regulation.

8. Autopsy and Provision of Death Certificate

1. An autopsy may be carried out in order to identify or ascertain the cause of death for medical treatment and legal purposes.
2. Health institutions shall be duty bound to carry out an autopsy and provide written evidence pertaining to the cause of death upon the request of any relevant body.

3. የአስከሬን ምርመራ የሚካሄድበትና የሞት ማስረጃ የሚሰጥበት ዝርዝር የአሠራር ሥርዓት በደንብ ይወሰናል።

9. የታካሚዎችና ፈቃድ ስለማስገኘት

1. ሕግ በሌላ አካሄድ እንዲፈጸም ካላስገደደ በስተቀር ማንኛውም የሕክምና አገልግሎት የሚሰጠው በፍትህ ብሔር ሕግ ቁጥር 20 እና በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሠረት በታካሚው ፈቃድ ይሆናል።

2. ፍቃድ መስጠት የማይችሉ ታካሚዎች እርዳታ የሚከናወነው ስለዚህ ጉዳይ በተወሰነው ሕግ ወይም በታወቀ አሠራር መሠረት ይሆናል።

10. ፈቃድ ስለማግኘት

1. ማንኛውም የጤና ባለሙያ በጤና አገልግሎት ሥራ ላይ ለመሠማራት የሙያ ምዝገባና የሥራ ፈቃድ በቅድሚያ ሊኖረው ጅብላል።

2. የፌዴራሉ መንግሥት ሕግጋት እንደተጠበቁ ሆነው በጤና አገልግሎት መስክ ለመሠማራት የሚፈልግ ማንኛውም ሰው በቅድሚያ ከቢሮው ፈቃድ ማግኘት አለበት።

11. የጤና ባለሙያዎች የሙያ ኃላፊነት

ማንኛውም የጤና ባለሙያ በሙያውና በደረጃው አንጻር ከዚህ በታች የተመለከቱት ግዴታዎች ይኖሩታል፤

- 1. የሕብረተሰቡን ጤና የመጠበቅና የመንከባከብ፤
- 2. ፴ጤና አጠባበቅ ትምህርት የመስጠት፤
- 3. በሳይንሳዊ ምርምሮች የመሳተፍ፤ የበታች የጤና ባለሙያዎችን የማስተማርና ራሱንም በትምህርት የማሳልበት።

12. ፴ሙያ ሥነ ምግባር

ማንኛውም የጤና ባለሙያ ቢሮው የሚያወጣውን የሥነ ምግባር መመሪያ የማክበር ግዴታ አለበት።

3. Detail procedure pertaining to autopsy and provision of death certificate shall be determined by a regulation.

9. Getting Patients' Consent

1. Unless otherwise provided by law, any health service shall be rendered in accordance with Art.20 of the Civil Code and this proclamation upon the consent of the patient.

2. The provision of health services for patients not able to give consent shall be carried out in accordance with the appropriate law or recognized practices.

10. Licensing

1. Any health professional shall be registered and have a license prior to engaging in health service delivery.

2. Without prejudice to laws of the Federal Government, any medical professional interested in engaging in health service delivery sector shall before hand get a license from the Bureau.

11. Professional Responsibility of Health Practitioners

Any health professional, appertaining to his/her profession and status, shall have the duties here below:

- 1. Maintain and nurture health of the public;
- 2. Provide health care education;
- 3. Participate in scientific research, educate subordinate health professionals and upgrade himself/herself with education.

12. Professional Ethics

Any health professional shall be duty bound to obey the ethical directive to be issued by the Bureau.

13. ስለሕክምና አሰጣጥ ቅብብሎሽ ሥርዓት

1. ማንኛውም የጤና ባለሙያ ወይም ተቋም በደረጃው የሚጠበቅበትን የጤና አገልግሎት መስጠት አለበት።
2. ሕሙማን ከአንድ ጤና ተቋም ወደ ሌላ ጤና ተቋም የሚላኩት ለዚህ የሚሰራበትን የቅብብሎሽ ሥርዓት በተከተለ መንገድ ይሆናል፤
3. ሕሙማን የቅብብሎሽ ሥርዓቱን ሳይከተሉ የጤና አገልግሎት ለማግኘት ቢፈልጉ የመጣሽ ክፍያ እንዲከፍሉ ይደረጋል።

14. ስለግል የሕክምና መስጫ ክፍሎች

1. የመንግሥት ጤና ተቋማት እንደሁኔታው ከመደበኛው አገልግሎታቸው ጎን ለጎን ለተመላላሽ እና ወይም ተኝተው ለሚታከሙ ሕሙማን ተጨማሪ ክፍያ በማስከፈል የሕክምና አገልግሎት የሚሰጡ የግል ሕክምና መስጫ ክፍሎች ሊያቋቁሙ ይችላሉ።
2. በመንግሥት የጤና ተቋማት ውስጥ የሚደራጁት የግል የሕክምና መስጫ ክፍሎች አመራር፤ አስተዳደርና አሰራር ተጠንቶ በደንብ ይወሰናል።

15. አገልግሎቶችን በውል ስለመስጠት

1. የመንግሥት ጤና ተቋማት ሕክምና ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶችን እንደሁኔታው ብቃት ያለው አገልግሎት መስጠት ለሚችሉ አካላት በውል መስጠት ይችላሉ።
2. የመንግሥት ጤና ተቋማት አገልግሎቶችን በውል የሚሰጡበት ዝርዝር ሁኔታ በደንብ ይወሰናል።

16. መረጃ አያያዝና አጠቃቀም

1. ቢሮው በጎብረተሰቡ የጤና ሁኔታና የአገልግሎት አሰጣጥ ላይ ያተኮረ ወቅታዊ መረጃ የሚያዘበትንና ጥቅም ላይ የሚውልበትን ሁኔታ ያመቻቻል።
2. ማንኛውም የጤና ተቋም የሚሰጠውን አገልግሎት በሚመለከት ወቅታዊ መረጃ የመያዝ፤ የማደራጀትና አስፈላጊ ሲሆን አግባብ ላላቸው አካላት የማስተላለፍ ግዴታ አለበት።

13. Referral System of health service provision

1. Any health professional or institution shall deliver services as per the standards expected of the level.
2. Referral of patients from one health institution to another shall be in accordance with the outlined referral system.
3. Patients requesting health services without following the referral system shall pay by-pass fee.

14. Private wings

1. Public health institutions may conditionally setup private wings that provide health services along with their regular services for in and out patients with additional fee.
2. The management, administration and operation of private wings to be organized in public health institutions shall be studied and determined by a regulation thereon.

15. Outsourcing Services

1. Public health institutions may conditionally outsource non-medical related services by contract to capable bodies of providing efficient services.
2. Particulars pertaining to outsourcing services by public health institutions on contract basis shall be determined by a regulation.

16. Keeping and Utilizing Information

1. The Bureau shall facilitate conditions where timely information focusing on health status of the public and health service delivery is kept and put in use.
2. Any health institution shall be duty bound to keep and organize timely information regarding services it delivers and transfer same to relevant bodies where deemed necessary.

ክፍል ሦስት
የአስቸኳይ ጊዜ የጤና አገልግሎትና የድንገተኛ
አደጋ ሕክምና

17. የአስቸኳይ ጊዜ የጤና አገልግሎት

1. ቢሮው በወረርሽኝ መልክ የሚከሰቱ የበሽታ ዓይነቶችን ይለያል፤ ተገቢውን መረጃ ያሰባስባል፤ በወቅቱና ቀጣይነት ባለው አካሄድ ለሚመለከታቸው ሁሉ ያሰራጫል።
2. ቢሮው፣ የጤና አገልግሎት የአመራር አካላትና የጤና ተቋማት አደጋ ከመድረሱ በፊት ለመከላከልና ለመቆጣጠር የሚያስችሉ የመጠባበቂያ ግብዓቶች እንዲሟሉላቸውና የመረጃም ሆነ የሎጀስቲክስ አቅም እንዲገነቡ ያደርጋል።
3. ቢሮው የሕብረተሰቡን ንቁ ተሳትፎ በማረፋቱ እና ከሌሎች የአስቸኳይ ጊዜ እርምጃ የሚወስዱ አካላት ፉር በመቀናጀት የአስቸኳይ ጊዜ የጤና አገልግሎትን ያደራጃል፣ ያስተባባራል፣ ያስፈጽማል፣ ክትትል ያደርጋል።
4. ማንኛውም የጤና ተቋም በወረርሽኝ እና ሌሎች አስቸኳይ የጤና አገልግሎት ሥራዎች ላይ የመሳተፍና የመተባበር ግዴታ አለበት።
5. ማንኛውም የጤና ተቋም ቅድመ ክፍያ ሳይጠይቅ የአስቸኳይ ጊዜ የጤና አገልግሎት የመስጠት ግዴታ አለበት።
6. የአስቸኳይ ጊዜ የጤና አገልግሎት የአሠራር ሥርዓት ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

18. የድንገተኛ አደጋ ሕክምና አገልግሎት

1. ማንኛውም የጤና አገልግሎት መስጫ ተቋም የድንገተኛ አደጋ ሕክምና መስጫ ክፍል ማደራጀት አለበት፤
2. በየትኛውም የጤና ተቋም ውስጥ የሚገኝ ድንገተኛ አደጋ ሕክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል አገልግሎቱን በቀንም ሆነ በማኅበራዊ መስጠት ማስፈጸም አለበት፤

Part Three
Emergency Health Services and Accidental
Treatments

17. Emergency Health Services

1. The Bureau shall identify diseases that occur as epidemic, gather appropriate information thereto and disseminate same timely and in a sustainable manner to the concerned bodies.
2. The Bureau shall cause the fulfillment of reserve inputs and information with a view to enabling health service management bodies and health institutions develop information and logistics capacity and thereby protect as well as control accidents before happening.
3. The Bureau shall organize, coordinate, implement and follow up emergency health services by ensuring active participation of the public and integrating with other bodies that involved in emergency actions.
4. Any health institution shall be duty bound to collaborate and participate in epidemic and other emergency health service activities.
5. Any health institution shall be duty bound to provide emergency health services without requesting advance payment.
6. Working procedure for emergency health services shall be determined by a directive to be issued by the Bureau.

18. Accidental Treatment Services

1. Any health service rendering institution shall organize an accidental treatment service providing room.
2. An emergency health service providing room found in each health institutions shall be duty bound to render services day and night.

3. ማንኛውም የጤና ተቋም በድንገተኛነት ለሚቀበላቸው ሕመማን የመጀመሪያ ደረጃ ሕክምና መስጠትና ታካሚው ወይም ተጎጂው ቀጣይ ስህተትምና አገልግሎት እንዲያገኝ ሁኔታዎችን ማመቻቸት ይኖርበታል።
4. የድንገተኛ አደጋ ሕክምና አገልግሎት አደጋው በተከሰተበት ሥፍራ ጭምር የሚሰጥባቸውንና ሕብረተሰቡ ትምህርት የሚያገኝባቸውን ሁኔታዎች ቢሮው ያመቻቻል።
5. ማንኛውም የሕክምና ባለሙያ በማናቸውም ጊዜና ሁኔታ የድንገተኛ አደጋ ሕክምና አገልግሎት የመስጠት ግዴታ አለበት።

ክፍል አራት

ስለጤና አገልግሎት አደረጃጀትና አስተዳደር

19. ስለክልሉ ጤና አገልግሎት አደረጃጀትና አመራር

የክልሉ መንግሥት ለሕብረተሰቡ የሚያቀርበው የጤና አገልግሎት የሚደራጀውና የሚመራው ከዚህ በታች በተመለከቱት አካላት ይሆናል፡-

- ሀ. ቢሮ፣፣
- ለ. የሆስፒታሎች ሥራ አመራር ቦርድ
- ሐ. የሆስፒታል ሥራ አስኪያጅ /ሥራ አስኪያጆች/፣
- መ. የወረዳ ጤና ጥበቃ ጽ/ቤት፣
- ሠ. የመሠረታዊ ጤና አገልግሎት ሥራ አመራር ኮሚቴ፣
- ረ. የመማክርት ጉባኤ።

20. ስለቢሮው ልዩ ስልጣን

የክልላዊ መንግስቱን አስፈጻሚ አካላት እንደገና ለማደራጀትና ስልጣንና ተግባራቸውን ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር 56/1998ዓ.ም /እንደተሻሻለ/ አንቀጽ 22 ሥር የተሰጡት ጠቅላላ ስልጣንና ተግባራት እንደተጠቀሱ ሆነው ቢሮው ከዚህ በታች ስልጣን ለሰጠው ስልጣን ይኖረዋል፡-

3. Any health institution shall provide first aid treatment for patients it admits and thereby facilities conditions by which the patient or victim get subsequent medical treatments.
4. The Bureau shall facilitate conditions in which accidental treatment services are provided including in places where accidents occurred and the public get education thereto.
5. Any health professional shall be duty bound to provide accidentnetal treatmetn services at any time and under any circumstance.

Part Four

Organization and Administration of Health Services

19. Organization and Management of Health Services in the Region

Health services, which the Regional Government provides for the public, shall be organized and managed by bodies here below:

- (a) The Bureau,
- (b) Management Board of Hospitals;
- (c) Hospital Manager/s,
- (d) Woreda Health Office,
- (e) Management Committee of Primary Health Care Units,
- (f) Advisory Council.

20. Special Power of the Bureau

The Bureau, without prejudice to all powers and duties vested in it under Article 22 of Proclamation No.56/2006 (as amended) that was issued to Reorganize the Executive Organs of the Regional State and Define their Powers and Duties, shall have special powers here below:

1. ሃገራዊ ተቀባይነት ያላቸውን መስፈርቶች ግምት ውስጥ በማስገባት የጤና ተቋማት ሊኖራቸው የሚገባውን የሰው ኃይል ብዛት፣ ብቃትና ስብዓር እንዲሁም ስነ-ምግባር፣ ስነ-ምግባርና መሣሪያዎችና መብላገዶች ሊፈጸሙ ይችላሉ።
2. የተገልጋዩን ሕብረተሰብ የመክፈል አቅምና የተቋማቱን ጠቅላይ በማመዛዘን የጤና ተቋማቱ በሚያቀርቡት ሃሳብ መሠረት የመንግሥት ጤና ተቋማት ለሚሰጡት የጤና አገልግሎት ሊፈጸም የሚገባውን ክፍያ መጠን የሚወስን መመሪያ ያወጣል። በተግባር ላይ እንዲገባ ያደርጋል።
3. የጤና ተቋማቱ የሰው ኃይል ብቃት፣ የአሠራር ሥርዓትና ትርጉሞች አቅም አንዲጠናከር ተቋሙን እገዛ ያደርጋል።
4. የጤና ድርጅቶችን ደረጃ ለመለየት የሚያስችል መመዘኛ ያወጣል። በዚህ መሠረት ለጤና አገልግሎት መስጫ ተቋማት ደረጃ ይሰጣል።
5. በክልሉ ውስጥ የሚገኙ የግሉ፣ የመንግስትና መንግስታዊ ያልሆኑ ትርጅቶች ንብረት ሆኑ ሆኑና አገልግሎት መስጠት ተቋማት ለሕብረተሰቡ ደረጃውን የጠበቀ አገልግሎት ለማስፋፋትና ጥራቱን ለማሻሻል የወጡ ልዩ ልዩ ደንቦች፣ መመሪያዎችና መሥፈርቶች ተከብረው በሥራ ላይ መዋላቸውን ይከታተላል። ይቆጣጠራል።
6. አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ስልጣኑን አግባብ ላለው አካል በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል።
7. ቢሮው በማናቸውም የጤና አገልግሎት መስጠት ተቋም ለሚሰሩ ባለሙያዎች ሙያው የሚጠይቀውን የሥነ ምግባር ደረጃ ጠብቀው ሥራቸውን ማከናወናቸውንና ተቋማቱም ይህንን ማስከበራቸውን በየጊዜው ይከታተላል። ይቆጣጠራል።

1. Determine number, efficiency and composition of manpower as well as the standard of buildings, medical equipment and utilities which health institutions need to have by taking into account criteria that have national acceptance;
2. Issue a directive which determines the amount of fees payable for health services delivered in public health institutions based on recommendations which health institutions present by considering user's paying capacity and their expenditure, and cause the implementation of same thereof;
3. Provide proper assistance to strengthen human resource efficiency, operational system and organizational capacity of health institutions;
4. Develop a criterion enabling to classify health institutions into levels, and thereby give standards to health service rendering institutions;
5. Supervise and monitor private sector, public and non-governmental health institutions in the Region to ensure the implementation of various regulations, directives and criteria issued to expand standardized public health services and improve their quality;
6. Be able to delegate part of its power to a relevant body where deemed necessary;
7. Supervise and monitor regularly that professionals working in any health service rendering institutions carry out their activities respective of standards of professional code of ethics as to the profession requires, and the institutions, too, cause the observance of same thereof.

21. የሆስፒታሎች ሥራ አመራር ቦርድ

1. ማናቸውም የክልሉ መንግሥት ሆስፒታል ሕጋዊ ሰውነት ያለውና ራሱን የቻለ ሆኖ ይደራጃል፤ በራሱ የሥራ አመራር ቦርድና ሥራ አስኪያጅ /ሥራ አስኪያጆች ይመራል፤ ይተዳደራል።
2. የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድና ስራ አስኪያጆች ዝርዝር የስራ ድርሻና ስራ አፈጻጸም በደንብ ጁሰናል።

22. የሆስፒታሎች ስልጣንና ተግባር

እያንዳንዱ ሆስፒታል በህ አዋጅ መሠረት የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. በሽታዎችን በመከላከልና በመቆጣጠር ላይ አተኩሮ ለሕመማን ደረጃውን የጠበቀ የሕክምና አገልግሎት ይሰጣል፤
2. በውስጡ የሚገኙ ሙያተኞችና ድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች ተገቢውን ስልጣን እንዲጸብቁ ያደርጋል፤
3. የንብረት ባለቤት ይሆናል ፣ ስራ ጁንሸጠል በስሙ ይከሰሳል፤ ይከሰሳል፤
4. የባንክ ሂሳብ በስሙ ያስከፍታል፤ ያንቀሳቅሳል፤
5. ሃብቱን በልማት ላይ ያውላል።

23. ስለወረዳ ጤና ጥበቃ ጽ/ቤት

የወረዳ ጤና ጥበቃ ጽ/ቤት በተደራጀበት አካባቢ የሚገኙትን የጤና ተቋማት አስመልክቶ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20 ድንጋጌዎች ለቢሮው የተሰጠውን ስልጣንና ተግባራት እንደአግባብነታቸው በሥራ ላይ ያውላል።

24. የመሠረታዊ ጤና አገልግሎት ሥራ አመራር ኮሚቴ

1. የመሠረታዊ ጤና አገልግሎት ተቋማት አመራር ኮሚቴ ከተገልጋዩ ሕብረተሰብና ከሚመለከተው ጤና ተቋም በተወጣጡ ጥምር አባላት የሚዋቀር ይሆናል፤
2. ዝርዝር የሥራ ድርሻው ይህንን አዋጅ መሠረት አድርጎ ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

21. Management Board of Hospital

1. Any Regional public hospital shall be organized having legal personality and being independent, and be managed as well as administered by its own management board and managers.
2. Particular duties and responsibilities of management board and managers of hospitals shall be determined by a regulation.

22. Powers and Duties of Hospitals

Each hospital, pursuant to this proclamation, shall have powers and duties here below:

1. Provide, focusing on prevention and control of diseases, standardized medical treatment services for patients;
2. Cause professionals and supporting staff in the institution obtain appropriate trainings;
3. Own property, enter into contract in its own name, sue and be sued;
4. Open and run a bank account in its name;
5. Invest its resources on development activities

23. The Woreda Health Office

The Woreda health office shall implement, as deemed appropriate, those powers and duties vested in the Bureau as per the provisions of Article 20 of this proclamation relating to health institutions found in its establishment surroundings.

24. Management Committee of Primary Health Care Units

1. Management committee of primary health care units shall be formed with combined members drawn from the community and the concerned health institutions.
2. Particular duties of same shall be determined by a directive to be issued by the Bureau pursuant to this proclamation.

25. የመማክርት ጉባኤ

የክልሉ የጤና ተቋማት የጤና አገልግሎት ሽፋንና ጥራት እንዲሻሻል በሚደረገው ጥረት በሁለገብ አማካሪነት የሚያገለግል የመማክርት ጉባኤ ይቋቋማል፤

የጉባኤው አባላት በቢሮው የሚሰየሙ ሲሆን፤ ዝርዝር ተግባርና ኃላፊነታቸው በመመሪያ ይወሰናል።

**ክፍል አምስት
ስለመንግሥት የጤና ተቋማት ፋይናንስ**

26. የጤና ተቋማት የፋይናንስ ምንጭ

የክልሉ የጤና ተቋማት ፋይናንስ ከሚከተሉት የሚመነጭ ይሆናል፡-

1. በክልሉ መንግሥት የሚመደብ ጥቅል በጀት
2. ተቋማቱ ከሚሰጡት የጤና አገልግሎት የሚሰበሰብ ገቢ፤
3. ከሊጋሽ ድርጅቶችና ግለሰቦች የሚሰጥ የአይነትና የጥሬ ገንዘብ ስጦታ ወይም እርዳታ፤
4. ሌሎች።

27. በገቢ ስለመጠቀም

1. በክልሉ ውስጥ የሚገኙ ሆስፒታሎች ሆስፒታሎችና ሌሎች ግብይቶች በመንግሥት ተቋማት ከተመዘኑት ጋር በግልጽ ማደግና ማስፈጸም ስም በተከፈተ ልዩ የባንክ ሂሳብ ውስጥ ይቀመጣል፤
2. ሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች በጥቅል ከመንግሥት ከሚመደቡት በጀት በተጨማሪ ከሚሰጡት አገልግሎት የሚያገኙትን ቁጥጥር መሰረት በመሰረት ለሥራዎቻቸው ማስፈጸሚያ ያውላሉ።
3. የሆስፒታሎችና ጤና ጣቢያዎች ገቢ አሰባሰብና አጠቃቀም ሥልጣን በተሰጠው የመንግሥት አካል በየጊዜው አዲት ያደርጋል።
4. የጤና ተቋማት የውስጥ ገቢ አሰባሰብና አጠቃቀም ዝርዝር ቢሮው ከክልሉ ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ጋር በመመካከር በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

25. Advisory Council

1. An advisory council shall be established to provide all round advisory services in an effort exerted to improve coverage and quality of health services of the Regional health institutions.
2. The Bureau shall designate members of the advisory council, and their particular duties and responsibilities shall be determined by a directive.

**Part Five
Finance of Public Health Institutions**

26. Financial Source of Health Institutions

Financial source of the Regional health institutions shall be here below:

1. Block budget appropriated by the Regional government;
2. Revenue collected by health institutions from health service delivery;
3. Donations or aid, both in kind and cash from donor organizations and individuals;
4. Other sources.

27. Revenue Utilization

1. Any revenue that hospitals and health centers in the Region obtain other than budget appropriated for them by the government shall be kept in a special bank account opened in the name of health institutions.
2. Hospitals and health centers, in addition to block budget appropriated for them by the Regional Government, shall put in use all revenues that they obtain from service delivery.
3. An authorized state body shall regularly audit collection and utilization of revenues by hospitals and health centers.
4. Particular procedures of collecting and utilizing revenues by health institutions shall be determined by a directive which the Bureau will issue in consultation with the Regional Finance and Economic Development Bureau.

28. የጤና አገልግሎት ክፍያ

በክልሉ የጤና ተቋማት ሊፈጸም የሚገባው አጸ መጠን ቢሮው አጥንቶ በሚያቀርበው ሀሳብ ላይ ተመስርቶ የክልሉ መስተዳድር ም/ቤት የሚወሰንና በስራ ላይ የሚወጥ ይሆናል።

29. የጤና መድሀን ስለማቋቋም

1. ቢሮው የጤና መድሀን ዋስትና ለማቋቋምና ለማስፋፋት የሚረዱ አመቺ ሁኔታዎችን ይፈጥራል።

2. የጤና መድሀን ዋስትና የሚከተሉትን የአደረጃጀት ዓይነቶች መሠረት በማድረግ ሊቋቋም ይችላል፡-

ሀ. የግል የጤና ተቋማት ሚሰሩበት የጤና መድሀን ፖሊሲ

ለ. የተለያዩ የማህበረሰብ ተቋማት የሚዘረጉትን የጤና መድሀን ሥርዓት

ሐ. አሠሪዎች ለሠራተኞቻቸው የጤና መድሀን ፖሊሲዎችን እንዲቀናጁና በራሳቸው መትህን ሽፋን እንዲጸቀሙ ማድረግ፤

መ. መንግሥት ለሠራተኞቹ ማህበራዊ የጤና መድሀን ፖሊሲ የሚገዛበት ሁኔታ።

30. ስለዕቃና አገልግሎት ግዢ

ሆስፒታሎች ና ቢያዎች ክቃና አገልግሎት ይገኙ ሚገኙበት አግባብ ጸላቸውን በክልሉን መንግሥት ክቃና አገልግሎት ይገኙ መመሪያዎች በመከተል ይሆናል፤

28. Health Services Fee

The amount of health services fee payable in health institutions in the Region shall be decided, based on recommendations which the Bureau studies and submits thereto, by the Council of the Regional Government and there by come into effect.

29. Establishing Health Insurance

1. The Bureau shall create conducive situations that help for the establishment and expansion of health insurance security.

2. Health Insurance security may be established based on the following organizational types:

(a) Health insurance policy with which private health institutions operate;

(b) Health insurance system designed by various community institutions;

(c) Cause employers to buy health insurance policies for their employees and establish themselves under their insurance coverage;

(d) Circumstance in which the government buy social health insurance policy for employees.

30. Procurement of Goods and Services

Hospitals and health centers shall procure goods and services in accordance with relevant procurement directives of the Regional Government.

**ክፍል ስድስት
ስለነጻ ሕክምናና ክፍያ ስለማይጠይቅባቸው
የጤና አገልግሎቶች**

31. የነጻ ሕክምና አገልግሎት ተጠቃሚዎች

1. የመክፈል አቅም የሌላቸው ስለመሆኑ ተረጋግጠዋቸው ነጻ የሕክምና ማስረጃ የሚያቀርቡና በዜግነት ኢትዮጵያውያን የሆኑ የክልሉ ነዋሪዎች ከክልሉ መንግሥት የጤና አገልግሎት መስጫ ተቋማት ነጻ የሕክምና አገልግሎት ጸዳሉ፤
2. የነጻ ሕክምና ማስረጃ ማሰጫ ማንኛውም አካል ለአገልግሎቱ የሚወጣውን ወጪ የመሸፈን ላይነት ይኖርበታል።
3. ነጻ የሕክምና አገልግሎት የሚሰጣቸው ተጠቃሚዎች የሚለዩበትና የወጪው አሸፋፊን አግባብ ይህንኑ አስመልክቶ በሚወጣ ደንብ ይወሰናል።

32. ክፍያ ስለማይጠየቅባቸው የጤና አገልግሎቶች

1. በክልሉ ውስጥ የሚገኙና የመንግሥት የሆኑ የጤና ተቋማት ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ሰነድ አገልግሎቶች በጋራ አዋጅ መሠረት ጸለግቶ ጸድቆ ሊሰጡ፡-
  - ሀ. ከሣንባ ነቀርሣ በሽታ ጋር በተያያዘ በተያያዘ የአክታ ምርመራ፣ ክትትልና የመድኃኒት አቅርቦት፤
  - ለ. በመሠረታዊ ሰነድና አገልግሎት መስጫ ተቋማት አማካኝነት የሚሰጥ የቅድመ ወሊድ፣ ሰነድ፣ ትኩረት ወሊድና የቤተሰብ ምጣኔ አገልግሎት፤
  - ሐ. የክትባት አገልግሎት፤
  - መ. በፈቃደኝነት ላይ የተመሠረተ የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ምርመራ፤
  - ሠ. ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ከኦናት ወደ ጽንሰ እንዳይተላለፍ የሚሰጥ የመከላከል አገልግሎት

**Part Six
Fee Waiver and Exempted Health
Services**

31. Beneficiaries of Fee Waiver Health Services

1. Ethiopian citizens who reside in the Region and present fee waiver medical certificate up on having been ascertained that they cannot afford to pay for their medical services shall obtain free medical services from health service providing institutions of the Regional government.
2. Any body issuing fee waiver medical certificate shall be responsible to cover the cost of services provided.
3. Circumstances pertaining to the identification of beneficiaries provided with free medical services and cost covering thereto shall be determined by a regulation.

32. Exempted Health Services

1. Public health institutions found in the Region and belonging to the public shall, pursuant to this proclamation, exempt payment of fees to the provision of health services listed here below:
  - (a) Sputum diagnosis, follow up and supply of drugs relating to tuberculosis;
  - (b) Prenatal, delivery, postnatal, and family planning services provided by primary health care units;
  - (c) Immunization services;
  - (d) Voluntary testing and counseling of HIV/AIDS
  - (e) Prevention service of HIV/AIDS transmission from mother to child;

ረ. ሥጋ ደቆ፤

ሰ. ፈስቱላ፤

ሸ. ወረርሽኝ

ቀ. ወጪያቸው በመንግሥት የሚሸፈን ሆኖ ወደፊት ያለክፍያ እንዲሰጡ በግልጽ መስተዳድር ም/ቤት የሚወሰኑ ሌሎች የጤና አገልግሎቶች

2. ክፍያ የማይጠየቅባቸውን የጤና አገልግሎቶች የሚሰጥ ማንኛውም የጤና ተቋም የዚህ አይነቶቹን አገልግሎቶች የሚያሳይ መረጃ ለይቶ እና አደራጅቶ በመያዝ ለቢሮው የማሳወቅ ግዴታ አለበት።

ክፍል ሰባት

የመንግሥት፣ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችና የግሉ ዘርፍ ቅንጅት

33. የሥራ አካባቢን ስለማሻሻልና ድጋፍ ስለማድረግ

1. ቢሮው የሙያ ሥነ-ምግባር በማስፈን፣ በፖሊሲ ነክ ጉዳዮች፣ በቴክኒክና በአሠራር ነክ የማሻሻያ ሥራዎች ረገድ መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶችና ከግሉ ዘርፍ የጤና ተቋማት ጋር በቅንጅት ይሠራል።

2. በክልሉ ውስጥ የጤና ተቋማት እንዲስፋፉና የአገልግሎታቸው ዓራት እንዲሻሻል ቢሮው ለግልጽ ለሌሎች መንግሥታዊ ካልሆኑ ትርጅቶች አስፈላጊውን የቴክኒክ እገዛ ያደርጋል።

34. መረጃን ስለማጠናቀር

1. የግል ጤና ተቋማት የሚያደርጉትን ተሳታፊና የሚያጋጥሟቸውን ችግር በአግባቡ መለየትና ተገቢውን እርምጃ መውሰድ እንዲቻል ቢሮው በግልጽ ግልጽና ተቋማት ላይ ወቅጣዊ መረጃ ጥንቅር ማረጋገጥን ሁኔታ ጸመቻቻል፤ ጥናቶችንም በቋሚነት ያካሂዳል፤

(f) Leprosy;

(g) Fistula;

(h) Epidemic;

(i) Other health services whose cost to be covered by the government and provided free of charge on future up on decision by the Council of the Regional Government. (j

2. Any health institution providing exempted health services shall classify, organize and keep a record showing such types of services, and notify same to the Bureau thereof.

Part Seven

Partnership of the Public, Non-Governmental Organizations and the Private Sector

33. Improving the Working Environment and Providing Support

1. The Bureau shall work in integration with health institutions of non-governmental organizations and the private sector with respect to professional ethics; policy related issues, and technical as well as operational reform activities.

2. The Bureau shall provide technical support for private and other non-governmental organizations so as to cause the expansion of health institutions in the Region and improvement of health services quality.

34. Organizing Information

1. The Bureau shall facilitate conditions for the availability of timely information organization on private health institutions with a view to properly identifying participations of private health institutions as well as problems that they are confronted with and taking appropriate measures thereon; and conduct researches on same on a regular basis.

- 2. የመንግሥትና የግሉ የጤና ተቋማት ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ስለበሽታዎች አይነት እና ሥርጭት ወቅታዊ የሆነ የመረጃ ልውውጥ ማድረግ አለባቸው።
- 3. ማናቸውም የጤና ተቋም የሚሰጠውን አገልግሎት በሚመለከት ዕለታዊና ተግባራዊነት ጸላጭ መረጃ ማመልከት ግዴታ አለበት፤

**ክፍል ስምንት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

35. ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች

ይህንን አዋጅ የሚቃረን ማናቸውም ሕግ፣ ደንብ፣ መመሪያ፣ ወይም የተለመደ አሠራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

36. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

- 1. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ ሙሉ ተፈጻሚነት የሚያስፈልጉትን ደንቦች ሊያወጣ ይችላል።
- 2. ቢሮው ለዚህ አዋጅና በአዋጁ መሠረት ለሚወጡ ደንቦች ተግባራዊነት የሚያስፈልጉትን ዝርዝር መመሪያዎች ሊያወጣ ይችላል።

37. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሉ መንግሥት ልሳነ ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ጁሆናል።

አሰሳ
— ቀን 2000 ዓ/ም

ያረጋል አይሸሸም
የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት
ፕሬዚዳንት

- 2. Public and private health institutions shall, in accordance with a directive to be issued by the Bureau, exchange information timely concerning type and spread of diseases.
- 3. Any health institution shall be duty bound to maintain daily and credible data concerning services it delivers.

**Part Eight
Miscellaneous Provisions**

35. Inapplicable laws

Any law, regulation, directive or customary practice that is inconsistent with this proclamation shall not be applicable on matters provided herein.

36. Power to Issue Regulations and Directives

- 1. The Council of the Regional Government may issue regulations necessary for full implementation of this proclamation.
- 2. The Bureau may issue particular directives necessary for the implementation of this proclamation and regulations to be issued pursuant to the proclamation.

37. Effective Date

This proclamation shall come into force as of the date of its publication in the Lisane Hig Gazette of the Regional State.

Done at , Assosa
This -- day of --, 2008

Yaregal Aysheshim
President of the Benishangul/Gumuz
Regional State .